

Les raons de fons de la mobilització al País Valencià

A. INFANTE I TONI TERRONES :: 07/05/2012

Las razones de fondo de la movilización en el País Valencià.

[Català]

Quan el juliol del 2011 analitzàvem les passades eleccions autonòmiques i municipals al País Valencià, dèiem que hi havia uns xicotets canvis en la tendència del vot, però que això podia marcar una tendència de fons. En les darreres votacions al parlament espanyol aquesta tendència va continuar amb una pèrdua de vots mínima del PP, una davallada important de la delegació valenciana del PSOE i un augment de l'abstenció. També es va produir la consolidació dels espais aconseguits a les autonòmiques per Esquerra Unida i per Compromís. Malgrat el canvi de tendència, el poder seguia de manera aclaparadora a mans del PP. Per què, doncs, en tan sols uns mesos des de les darreres eleccions, el PP, que va guanyar amb majoria absoluta al País Valencià, ha perdut al carrer el que havia guanyat a les urnes?

Les raons són diverses:

1. Els vots del PP són molt heterogenis socialment. Té, evidentment, els votants fidels de dretes i de l'extrema dreta, però una majoria de votants donen suport a aquest partit no per una qüestió ideològica o d'identitat d'interessos, sinó pensant en el més immediat.

Aproximadament un 40% dels seus vots provenen de la classe treballadora. Són vots clarament alienats, de persones que confonen el discurs populista del PP amb la solució dels seus problemes més immediats.

2. Hi ha una crisi econòmica que al País Valencià té uns efectes molt durs, a causa de l'aposta per l'especulació i l'economia de serveis de poc valor afegit. La construcció sense mesura d'apartaments a les ciutats i zones turístiques de la costa ha destruït la natura i l'agricultura tradicional i ha descapitalitzat la indústria més arrelada. Aquesta aposta per la construcció i l'especulació financera ha creat uns llocs de treball de caire temporal i poc productius, que, amb la crisi, han desaparegut. Sense perspectives de millorar, l'atur està afectant totes les capes populars (més de mig milió de persones) però especialment la gent jove.

3. La Generalitat valenciana fa temps que va entrar en fallida econòmica, però des de les darreres eleccions estatals la intervenció i control del govern espanyol és total. Les caixes d'estalvi valencianes (Bancaixa i la CAM) i el banc de València han estat destruïts i absorbits per entitats espanyoles amb seu a fora del territori. La responsabilitat recau en la política de la Generalitat basada en grans esdeveniments i grans negocis per als amics, amb l'objectiu declarat de portar un turisme de luxe que no ha fet cas del reclam, i en el manteniment, per mitjà de préstecs, d'una administració i d'uns serveis públics a què la Generalitat no ha pogut fer front amb els seus propis recursos, malbaratats prèviament en eixes obres faraòniques.

Sense els resultats econòmics esperats, creient com la lletera que podrien tornar els diners a les caixes, a hores d'ara, la Generalitat està intervinguda de facto i només pot gastar el que autoritza el govern de l'Estat espanyol. La conseqüència més visible d'aquesta situació és que no hi ha fons ni capacitat creditícia per mantindre els serveis públics essencials: sanitat, educació i serveis socials.

4. La corrupció dels polítics del PP (i també del PSOE) ha fet que en aquests moments l'administració pública es trobe sense capacitat per respondre a l'emergència social creada per la crisi. Els escàndols es succeeixen uns darrere els altres i afecten empresaris, càrrecs públics i alts funcionaris, posats a dit pel PP, la qual cosa crea la imatge que la corrupció és generalitzada i sense fi.

5. Les mesures polítiques per frenar aquesta situació de fallida de la Generalitat no són altres que fer pagar la crisi a les classes populars. En això coincideix amb les decisions de la dreta espanyola, europea i mundial d'aprofitar la crisi per assaltar els espais de "benestar" i drets que encara manteníem. El decretàs del govern de la Generalitat de gener d'enguany implica mesures com la privatització encoberta de la sanitat i de l'educació, la destrucció de llocs de treball públics (els privats fa anys que es destrueixen) i la disminució dels salaris dels i les treballador(e)s públics i privats. En definitiva, mesures neoliberals que fan que la crisi la pague el poble tant pel que fa als aspectes econòmics com també quant als aspectes relacionats amb les llibertats públiques i les cobertures socials.

Les conseqüències han estat les imatges que han donat la volta al món: estudiants sense professors/es o sense calefacció, ja que no hi ha diners ni per al manteniment bàsic dels centres educatius ni per contractar el personal i el professorat adient. Per altra banda, la disminució dels treballadors/es de la sanitat pública i del material necessari per mantindre un funcionament acceptable ha provocat que augmenti el temps d'espera per a rebre l'atenció sanitària. També s'han acabat les subvencions per a despeses socials, atenció a la població gran i malalts crònics i dependents, etc. Els deutes a les farmàcies, a les cooperatives socials, a proveïdors de tota mena, etc. no fan sinó créixer.

Aquest ha estat el rerefons que ha fet després de molts anys amplis sectors de la societat es mobilitzen. Les grans manifestacions en defensa dels serveis públics, especialment a favor de l'educació pública en català i de qualitat, en la mesura que afecta la població més feble (els nens i les nenes), han augmentat el nivell de consciència de les capes populars, que cada vegada més veuen en la lluita la forma de demostrar la seva indignació.

La brutal intervenció de la policia contra els i les estudiants ha generat un moviment de solidaritat que feia anys que no es veia al País Valencià. Els governants del PP s'han equivocat, pensant que la solidaritat davant la intervenció policial amb els estudiants seria com fins fa poc, molt localitzada i protagonitzada per sectors anomenats radicals i fàcilment criminalitzables.

Però aquestes raons no expliquen per si mateix el grau de contagi, l'extensió i la profunditat de la solidaritat i lluita expressada als carrers del País valencià. Si fos així estaríem donant la raó a qui diu que el malestar social, l'acció de protesta i la repressió són suficients per a encadenar un procés revolucionari i hi ha milers d'exemples que demostren el contrari.

Les lluites d'aquests dies connecten mitjançant el subconscient col·lectiu amb tota una història d'agressions espanyoles, patriarcals i capitalistes i també amb l'orgull i la resistència d'un poble que una vegada rere altra s'aixeca amb dignitat per continuar lluitant. Les guerres d'extermini contra el nostre poble, tant al 1707 com al 1936/39, la terrible repressió de la postguerra i la política colonial d'impostos mantinguda des del decret de Nova Planta fins als 6.000 milions d'euros que mitjançant l'espoli fiscal ens furten en l'actualitat any rere any, així com la sistemàtica política desnacionalitzadora per anticatalana, no són sinó fites simbòliques de més de 300 anys de dominació aliena, d'explotació i opressió, però també de lluita i resistència.

Però a més del subconscient col·lectiu també hi ha la memòria recent i històrica, mantinguda per xicotetes organitzacions i per persones que en aquest anys de davallada de la consciència col·lectiva han estat malgrat tot fidels als interessos històrics del nostre poble treballador. Així, i a tall d'exemple, podem afirmar que les mobilitzacions actuals connecten amb la victòria del Parc Alcosa o amb la defensa aferrissada de Salvem el Cabanyal, de Salvem el Botànic o de Salvem la Model.

També enllacen amb les resistències desesperades de la gent de la Punta contra l'especulació portuària, que al seu torn connectaven directament amb la lluita dels anys 80 per mantenir verd i públic el llit del riu Túria al seu pas per València o amb la defensa del Saler a les acaballes del franquisme, o també amb la lluita del moviment veïnal per exigir uns equipament mínims als barris i pobles.

Malgrat la intermitència, al País Valencià s'ha lluitat molt i bé. Fins i tot s'han guanyat batalles duríssimes que semblaven perdudes, com les lluites reeixides als 80 per aconseguir que les 50.000 dones que treballaven com a eventuais als magatzems de fruites i verdures passaren a tenir categoria de fixes discontinües, cosa que els garantia un mínim de jubilació; o les que dugueren a terme els 80.000 collidors de taronja per aconseguir un conveni digne. Cal recordar que aquestes vagues eren combatudes per dispositius de la Guàrdia Civil amb la metrallera a la mà, amb incendis de magatzems, amb la detenció de sindicalistes, amb la crema de cotxes dels piquets... I què n'hem de dir, de les impressionants vagues dels treballadors de l'EMT de València, que van aconseguir convenis molt per sobre de la mitjana i van marcar un camí?

Cal que no oblidem tampoc que la primera gran lluita contra el mal anomenat procés de reconversió industrial engegat pels governs de Felipe Gonzalez i Miguel Boyer i pactat amb l'oligarquia alemanya i francesa, va ser la del poble de Sagunt en defensa del manteniment de la siderúrgia. Van ser 14 mesos de lluites intensíssimes, amb diverses vagues generals a la comarca del Camp de Morvedre, amb jornades de lluita solidaria a l'Horta i altres indrets del territori, amb talls de carreteres i vies ferroviàries... Sí, aquesta lluita, com moltes altres, es va perdre finalment però amb molta dignitat, i va deixar un pòsit de consciència de lluita obrera i popular que només necessita d'una espuñeta per tornar a flamejar i fer viva la memòria.

Les lluites estudiantils presents també connecten amb les lluites en defensa de la llengua i cultura catalanes i amb les universitàries dels anys 70 i 80: lluites per la llibertat i pel dret a estudiar del jovent de famílies treballadores, lluites per instal·lacions dignes i per beques

suficients...

No és aquí el lloc per fer la història combativa del nostre poble, però valguen aquests pocs exemples per a negar de soca-rel el suposat meninfotisme del poble valencià, del poble català. La primavera valenciana emergeix de la terra treballada, plantada i regada per lluites que ens neguen a quedar soterrades per les traïcions de la Transició, els tòpics interessats o les batalles perdudes o guanyades però mal explicades. Hem de respectar la memòria històrica ni que siga per respectar el record dels caiguts en aquestes lluites.

Però cal també que situem avui amb perspectiva política les mobilitzacions dels estudiants i l'àmplia solidaritat mostrada des de diversos sectors socials. Les dimensions de les actuals mobilitzacions no seran suficients per a fer que els governs i l'oligarquia local i forània canvien de política. Hem d'afavorir i garantir un procés racional i creixent d'autoorganització popular i no pensar que amb les manifestacions i ocupacions n'hi ha prou. No hem de confondre pas políticament quin és el moment i la correlació reals de forces i desatendre l'urgent necessitat de construir la Unitat Popular, que és cada vegada més necessària perquè aquests moviments populars no tinguen una falsa eixida socialdemòcrata i, per tant, dins del sistema, sinó que es dirigisca a la necessària ruptura democràtica i al dret a decidir per nosaltres mateixa.

Toni Infante i Toni Terrones

[Castellano]

Cuando en julio de 2011 analizábamos las pasadas elecciones autonómicas y municipales en el País Valencià, decíamos que había unos pequeños cambios en la tendencia del voto, pero que eso podía marcar una tendencia de fondo. En las últimas votaciones en el parlamento español esta tendencia continuó con una pérdida de votos mínima del PP, una bajada importante de la delegación valenciana del PSOE y un aumento de la abstención. También se produjo la consolidación de los espacios logrados en las autonómicas por Izquierda Unida y por Compromís. A pesar del cambio de tendencia, el poder seguía de manera abrumadora a manos del PP. ¿Por qué, pues, en tan sólo unos meses desde las últimas elecciones, el PP, que ganó con mayoría absoluta en la Comunidad Valenciana, ha perdido en la calle lo que había ganado en las urnas?

Las razones son varias:

1. Los votos del PP son muy heterogéneos socialmente. Tiene, evidentemente, los votantes fieles de derechas y de la extrema derecha, pero una mayoría de votantes apoyan este partido no por una cuestión ideológica o de identidad de intereses, sino pensando en el más inmediato. Aproximadamente un 40% de sus votos provienen de la clase trabajadora. Son votos claramente alienados, de personas que confunden el discurso populista del PP con la solución de sus problemas más inmediatos.

2. Hay una crisis económica que en el País Valencià tiene unos efectos muy duros, debido a la apuesta por la especulación y la economía de servicios de poco valor añadido. La construcción sin medida de apartamentos en las ciudades y zonas turísticas de la costa ha

destruido la naturaleza y la agricultura tradicional y ha descapitalizado la industria más arraigada. Esta apuesta por la construcción y la especulación financiera ha creado unos puestos de trabajo de carácter temporal y poco productivos, que, con la crisis, han desaparecido. Sin perspectivas de mejorar, el paro está afectando a todas las capas populares (más de medio millón de personas) pero especialmente la gente joven.

3. La Generalitat valenciana hace tiempo que entró en quiebra económica, pero desde las últimas elecciones estatales la intervención y control del gobierno español es total. Las cajas de ahorro valencianas (Bancaja y la CAM) y el banco de Valencia han sido destruidos y absorbidos por entidades españolas con sede fuera del territorio. La responsabilidad recae en la política de la Generalitat basada en grandes eventos y grandes negocios para los amigos, con el objetivo declarado de llevar un turismo de lujo que no ha hecho caso del reclamo, y en el mantenimiento, por medio de préstamos, de una administración y de unos servicios públicos a que la Generalitat no ha podido hacer frente con sus propios recursos, desperdiciados previamente en esas obras faraónicas.

Sin los resultados económicos esperados, creyendo como la lechera que podrían devolver el dinero a las cajas, a estas alturas, la Generalitat está intervenida de facto y sólo puede gastar lo que autoriza el gobierno del Estado español. La consecuencia más visible de esta situación es que no hay fondos ni capacidad crediticia para mantener los servicios públicos esenciales: sanidad, educación y servicios sociales.

4. La corrupción de los políticos del PP (y también del PSOE) ha hecho que en estos momentos la administración pública se encuentre sin capacidad para responder a la emergencia social creada por la crisis. Los escándalos se suceden unos tras otros y afectan empresarios, cargos públicos y altos funcionarios, puestos a dedo por el PP, lo que crea la imagen que la corrupción es generalizada y sin fin.

5. Las medidas políticas para frenar esta situación de quiebra de la Generalitat no son otros que hacer pagar la crisis a las clases populares. En esto coincide con las decisiones de la derecha española, europea y mundial de aprovechar la crisis para asaltar los espacios de "bienestar" y derechos que aún manteníamos. El decretazo del gobierno de la Generalitat de enero de este año implica medidas como la privatización encubierta de la sanidad y de la educación, la destrucción de puestos de trabajo públicos (los privados hace años que se destruyen) y la disminución de los salarios de los y las trabajadore(a)s públicos y privados. En definitiva, medidas neoliberales que hacen que la crisis la pague el pueblo tanto en cuanto a los aspectos económicos como en cuanto a los aspectos relacionados con las libertades públicas y las coberturas sociales.

Las consecuencias han sido las imágenes que han dado la vuelta al mundo: estudiantes sin profesores/as o sin calefacción, ya que no hay dinero ni para el mantenimiento básico de los centros educativos ni para contratar el personal y el profesorado adecuado. Por otra parte, la disminución de los trabajadores/as de la sanidad pública y del material necesario para mantener un funcionamiento aceptable ha provocado que aumente el tiempo de espera para recibir la atención sanitaria. También se han acabado las subvenciones para gastos sociales, atención a la población mayor y enfermos crónicos y dependientes, etc. Las deudas en las farmacias, a las cooperativas sociales, a proveedores de todo tipo, etc. no hacen sino crecer.

Este ha sido el trasfondo que ha hecho después de muchos años amplios sectores de la sociedad se movilizan. Las grandes manifestaciones en defensa de los servicios públicos, especialmente a favor de la educación pública en catalán y de calidad, en la medida que afecta a la población más débil (los niños y las niñas), han aumentado el nivel de conciencia de las capas populares , que cada vez más ven en la lucha la forma de demostrar su indignación.

La brutal intervención de la policía contra los y las estudiantes ha generado un movimiento de solidaridad que hacía años que no se veía en el País Valencià. Los gobernantes del PP se han equivocado, pensando que la solidaridad ante la intervención policial con los estudiantes sería como hasta hace poco, muy localizada y protagonizada por sectores llamados radicales y fácilmente criminalizables.

Pero estas razones no explican por sí mismo el grado de contagio, la extensión y la profundidad de la solidaridad y lucha expresada en las calles del País Valencià. Si fuera así estaríamos dando la razón a quien dice que el malestar social, la acción de protesta y la represión son suficientes para encadenar un proceso revolucionario y hay miles de ejemplos que demuestran lo contrario.

Las luchas de estos días conectan mediante el subconsciente colectivo con toda una historia de agresiones españolas, patriarcales y capitalistas y también con el orgullo y la resistencia de un pueblo que una vez tras otra se levanta con dignidad para continuar luchando. Las guerras de exterminio contra nuestro pueblo, tanto en 1707 como en 1936/39, la terrible represión de la posguerra y la política colonial de impuestos mantenida desde el decreto de Nueva Planta hasta los 6.000 millones de euros que mediante la expolio fiscal nos roban en la actualidad año tras año, así como la sistemática política desnacionalizadora por anticatalana, no son sino hitos simbólicos de más de 300 años de dominación ajena, de explotación y opresión, pero también de lucha y resistencia.

Pero además del subconsciente colectivo también está la memoria reciente e histórica, mantenida por pequeñas organizaciones y por personas que en estos años de descenso de la conciencia colectiva han sido a pesar de todo fieles a los intereses históricos de nuestro pueblo trabajador. Así, ya modo de ejemplo, podemos afirmar que las movilizaciones actuales conectan con la victoria del Parque Alcosa o con la defensa encarnizada de Salvem el Cabanyal, de Salvem el Botànic o de Salvem la Modeló.

También enlazan con las resistencias desesperadas de la gente de la Punta contra la especulación portuaria, que a su vez conectaban directamente con la lucha de los años 80 para mantener verde y público el cauce del río Turia a su paso por Valencia o con la defensa del salero en las postrimerías del franquismo, o también con la lucha del movimiento vecinal para exigir unos equipamiento mínimos en los barrios y pueblos.

A pesar de la intermitencia, en el País Valencià se ha luchado mucho y bien. Incluso se han ganado batallas durísimas que parecían perdidas, como las luchas exitosas en los 80 para conseguir que las 50.000 mujeres que trabajaban como eventuales en los almacenes de frutas y verduras pasaron a tener categoría de fijos-discontinuos, lo que les garantizaba un mínimo de jubilación, o las que llevaron a cabo los 80.000 recolectores de naranja para conseguir un convenio digno. Hay que recordar que estas huelgas eran combatidas por

dispositivos de la Guardia Civil con la metralleta en la mano, con incendios de almacenes, con la detención de sindicalistas, con la quema de coches de los piquetes... ¿Y qué hemos de decir, de las impresionantes huelgas de los trabajadores de la EMT de Valencia, que lograron convenios muy por encima de la media y marcaron un camino?

Es necesario que no olvidemos tampoco que la primera gran lucha contra el mal llamado proceso de reconversión industrial puesto en marcha por los gobiernos de Felipe Gonzalez y Miguel Boyer y pactado con la oligarquía alemana y francesa, fue la del pueblo de Sagunto en defensa del mantenimiento de la siderurgia. Fueron 14 meses de luchas intensísimas, con varias huelgas generales en la comarca del Camp de Morvedre, con jornadas de lucha solidaria en l'Horta y otros lugares del territorio, con cortes de carreteras y vías ferroviarias ... Sí, esta lucha, como muchas otras, se perdió finalmente pero con mucha dignidad, y dejó un poso de conciencia de lucha obrera y popular que sólo necesita de una chispita para volver a flamear y hacer viva la memoria.

Las luchas estudiantiles presentes también conectan con las luchas en defensa de la lengua y cultura catalanas y con las universitarias de los años 70 y 80: luchas por la libertad y por el derecho a estudiar de los jóvenes de familias trabajadoras, luchas por instalaciones dignas y por becas suficientes ...

No es este el lugar para hacer la historia combativa de nuestro pueblo, pero valgan estos pocos ejemplos para negar de raíz el supuesto meninfotisme del pueblo valenciano, del pueblo catalán. La primavera valenciana emerge de la tierra trabajada, plantada y regada por luchas que nos niegan a quedar enterradas por las traiciones de la Transición, los tópicos interesados o las batallas perdidas o ganadas pero mal explicadas. Debemos respetar la memoria histórica ni que sea para respetar el recuerdo de los caídos en estas luchas.

Pero hay también que situamos hoy con perspectiva política las movilizaciones de los estudiantes y la amplia solidaridad mostrada desde diversos sectores sociales. Las dimensiones de las actuales movilizaciones no serán suficientes para hacer que los gobiernos y la oligarquía local y foránea cambian de política. Debemos favorecer y garantizar un proceso racional y creciente de autoorganización popular y no pensar que con las manifestaciones y ocupaciones es suficiente. No debemos confundir políticamente cuál es el momento y la correlación reales de fuerzas y desatender la urgente necesidad de construir la Unidad Popular, que es cada vez más necesaria para que estos movimientos populares no tengan una falsa salida socialdemócrata y, por tanto, dentro del sistema, sino que se dirija a la necesaria ruptura democrática y el derecho a decidir por nosotros mismos.

Toni Infante i Toni Terrones

<https://ppcc.lahaine.org/les-raons-de-fons-de-la-mobilitzacio-al>